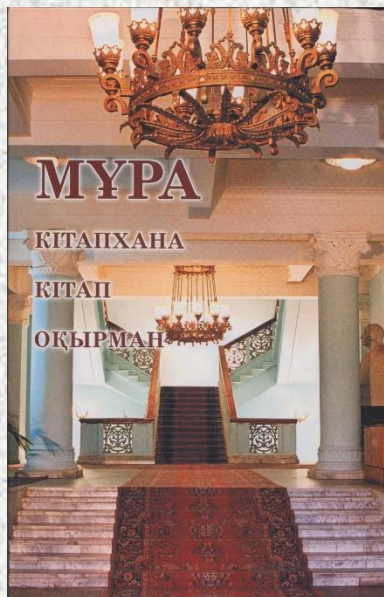

ОРТАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ КІТАПХАНА

90 ЖЫЛ

Орталық ғылыми кітапхана тарихы республикадағы ғылымның дамуымен тығыз байланысты. Кітапхана қоры ең әуелі қалыптаса бастаған ғылым жүйесін қажетті ақпаратпен қамтамасыз ету мақсатында жасақталған еді. Тоқсан жыл бойы Орталық ғылыми кітапхана ғылыммен бірге өркендеп, дамыды. Ғылыми зерттеулердің тақырып аясы кеңіген сайын, жаңа ғылыми салалар, бағыттар ашылған сайын Орталық ғылыми кітапхана қоры да молайып, кітапхананың қажетті көптеген сан-салалы құрылымдары, бөлімдері рет-ретімен құрылып отырды. Кітапхана 90 жыл ішінде оқырмандардың небір кең ауқымды ақпараттық мұқтаждықтарын еркін, толық қанағаттандыра алатындай, аса ірі ақпарат орталығына айналды. Кітапхана дами келе дәстүрлі классикалық кітапхана деңгейінен шығып, қазіргі кезде автоматтандырылған, жаңа технологияларды игерген электронды, заманға сай кітапханаға айналды.

Бүгінгі таңда Орталық ғылыми кітапхана – Республика мен Орта Азия аумағындағы ең ірі ғылыми кітапханалардың бірі. Орталық ғылыми кітапхана қорында 5,5 млн кітаптар мен өзге де материалдар бар.

Кітапхана республикамыздағы ғылыми-зерттеу ақпараттармен қамтамасыз ететін орталық болып табылады. Кітапхана өзінің қорларын жинақтап, жасақтауда ғалымдар мен мамандарды қажетті ақпараттармен қамтамасыз етуде және ақпараттық-анықтамалық құрылымдарын жетілдіруде, баспа істерінде, ғылыми-әдістемелік жұмыстар саласында кең ауқымды қызмет атқарып келеді:

Миллиондаған қоры бар, ғылымды жаңа ақпараттармен қамтамасыз етудің ең озық әдістерін игерген кәсіптік деңгейі жоғары білікті мамандар шоғырланған кітапхананың келешекте әрі қарай да даму мүмкіндіктері аса зор.

Тоқсан жылдық тарихын қортындылай келе, өткенге көз жүгіртсек, кітапхананың өз тарихи даму жолында әрқилы кезеңдерді өткергенін байқаймыз. ОҒК тарихындағы айтулы, есте қаларлықтай маңызды оқиғалардың бірі – 1959 жылы Сирек кездесетін кітаптар, қолжазбалар мен ұлттық әдебиеттер бөлімінің ашылуы. Бұл (раритеттер) құндылықтар қорың, яғни, сирек кездесетін әдебиеттер қорын жасақтаудың бастауында Ұлттық ғылым академиясының алғашқы президенті ҚИ Сәтбаевтың еңбегі айрықша. Бұл бөлімді ашудағы басты мақсат – қазақ халқының тарихы, мәдениеті, тілі туралы материалдарды, деректерді жинақтау болатын. Осы мәселелерде республикамыздың көрнекті ғалымдары М.О. Әуезов, І.Кеңесбаев, С.Б. Бәйішев, С.З. Зиманов т.б. белсене атсалысты, сирек те өте құнды қорларды құруға көп күшжұмсады.

Бүгінде бұл бөлім кітапханамыз бен республика ғалымдарының мақтанышына айналған.

Орталық ғылыми кітапхананың директорлары:

1946–1949жж. Рейдер Сарра Моисеевна

1949–1957жж. Жизневский Федор Васильевич

1957–1987жж. Ахмедова Нурхан Батишевна д.э.н., профессор

1987–2011жж. Әбуғалиева Кульжиган Кулышариповна

2011–2021жж. Қаймақбаева Қарлығаш Ескендірқызы

2021ж. қазіргі уақытқа дейін Исаканова Светлана Цаймұратқызы

**ОРТАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ
КІТАПХАНАНЫҢ
БАСЫЛЫМДАРЫ**

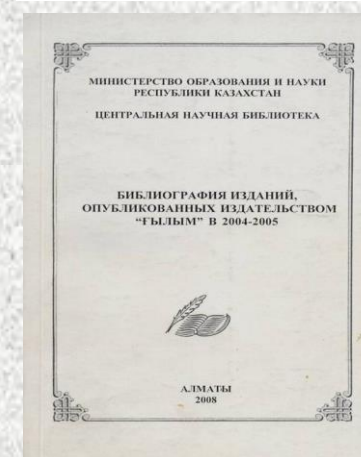
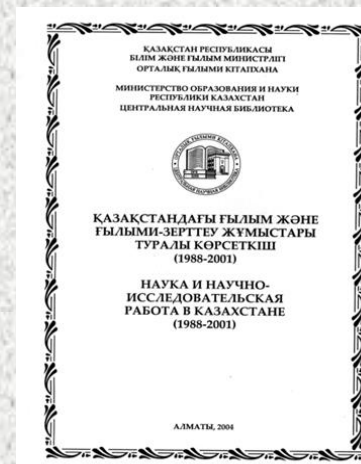
Издания ЦНБ

Қоғамдық-гуманитарлық ғылымдар

Қазақстандағы ғылым және ғылыми-зерттеу

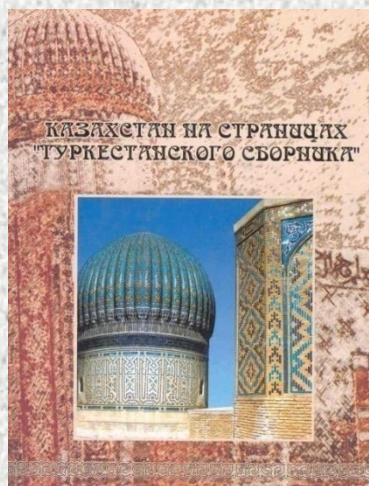
жұмысы сериясы

- Қазақстан Республикасында жинақталған үлкен ғылыми тәжірибе мен жетістіктерді талдау және қорыту, оның даму перспективаларын анықтау
- Ғылыми жұмыстың күйі бойынша көзқарас қалыптастыру
- ҒЗЖ нәтижелерін күнделікті практикаға енгізу
- Қазақстанның ғылыми мұрасын насихаттау
- Шет мемлекеттердің алдыңғы қатарлы тәжірибесімен салыстыру.

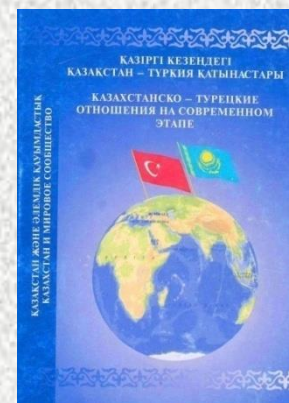
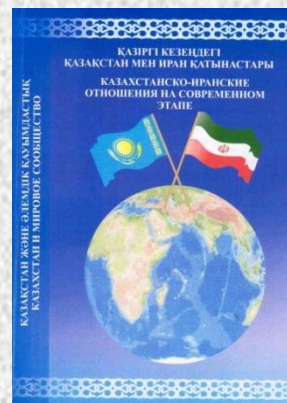
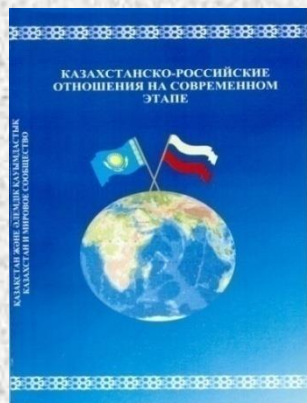
Қазақстанның тарихи-мәдени мұрасы сериясы

- Қазақстанның тарихи-мәдени мұрасын анықтау, зерттеу және насихаттау
- Тарих және мәдениет салаларындағы баспа ескерткіштерін сақтап қалу және насихаттап отыру арқылы жандандыру

Қазақстан және әлемдік қауымдастық сериясы

- Отандық және әлемдік ақпаратқа негізделе отырып, Қазақстанның басқа мемлекеттермен халықаралық қатынастарын кешенді түрде зерттеу
- Қазақстанның әлемнің бірқатар мемлекеттерімен қарым-қатынас орнатуына, Қазақстан мүдделерінің ерекшеліктеріне, ҚР барлық континенттердің мемлекеттерімен байланыстарын нығайтуына, олармен қарым-қатынас орнатуының тарихына, басқа елдермен байланыстарын нығайтуы мен перспективаларына негізделген құжаттарды библиографиялау арқылы тақырыпты зерттеу

ЖАРАТЫЛЫСТАНУ ҒЫЛЫМДАРЫ

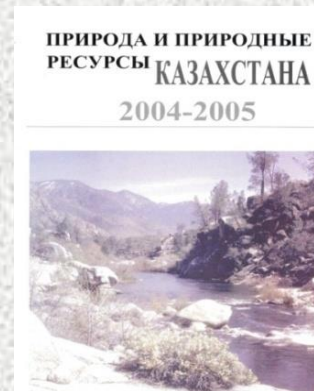
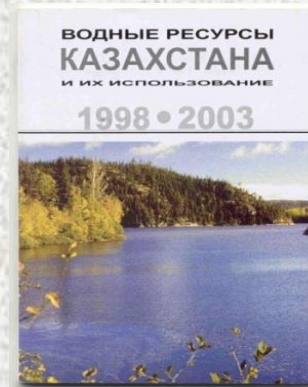
Қазақстанның табиғаты мен табиғи ресурстары

сериясы

- Табиғи ресурстарды қолдану бойынша тек қана ғылыми зерттеу мақсаттары ғана емес, сонымен қатар практикалық мақсаттары берілген ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижелерін көрсету.
- Қазақстан Республикасының ұлттық табиғи байлықтар саласындағы мемлекеттік саясаттың ерекшеліктерін сипаттайтын еңбектердің библиографиясын құру.

2004 жылдан бастап

- табиғаттану бойынша биобиблиографиялық акпарат біртұтас библиографиялық нұсқаулықта көрсетіле бастады

«Мировая библиография по афиодологии (HOMOPTERA: ARHIDINEA). 1712-2007»

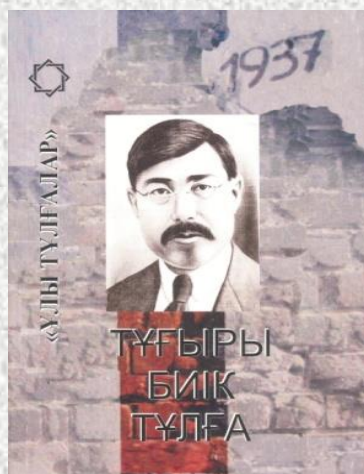

Көп томдық мазмұндалған библиографиялық көрсеткіш, оған 1712-2007 жылдар аралығында (295 жыл) афиодология бойынша шыққан 20000-ға жуық монографиялардың, мақалалардың, мерзімді басылымдардың атаулары қосылған.

Көрсеткіш 2010 ж. ғылым академияларының академиялық (ғылыми) баспалары – ХҒАА мүшелері, академиялық және ұлттық кітапханалардың ғылыми баспалары (бөлімдері), ғылыми орталықтар, ұйымдар мен жоғары оқу орындары арасында ХҒАА «Ғылыми кітап» («Научная книга») атты Халықаралық конкурсының «Жаратылыстану ғылымдары» («Естественные науки») номинациясы бойынша лауреат атанды.

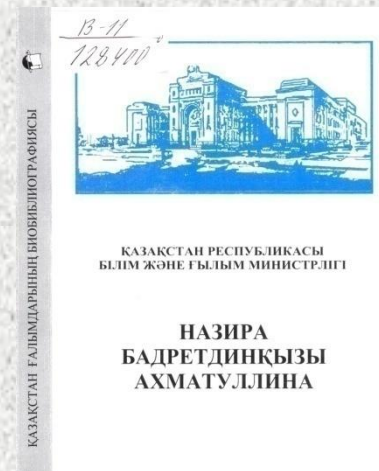
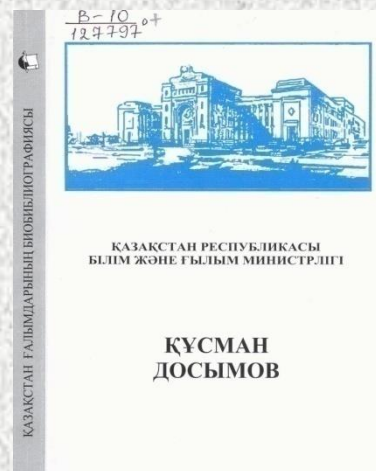
ПЕРСОНОГРАФИЯ

Ұлы тұлғалар сериясы

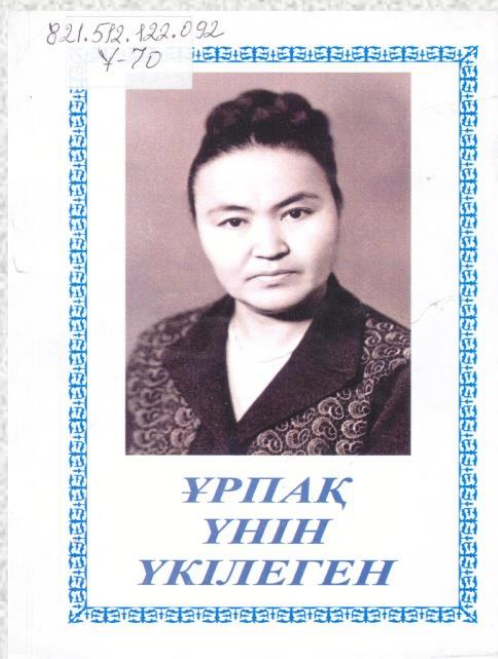

Қазақстан ғалымдарының библиографиясы сериясы

- ғалымның ролі мен орнын анықтау,
- ұлттық және әлемдік ғылымды дамытуға қосқан үлесін зерттеу,
- ғылымның дамуына елеулі үлес қосқан Қазақстан ғалымдарының іс-әрекетінің негізінде отандық ғылымның тарихы мен қазіргі күйін сипаттау.

Қазақстан кітапхана ісінің көрнекті қайраткерлері сериясы

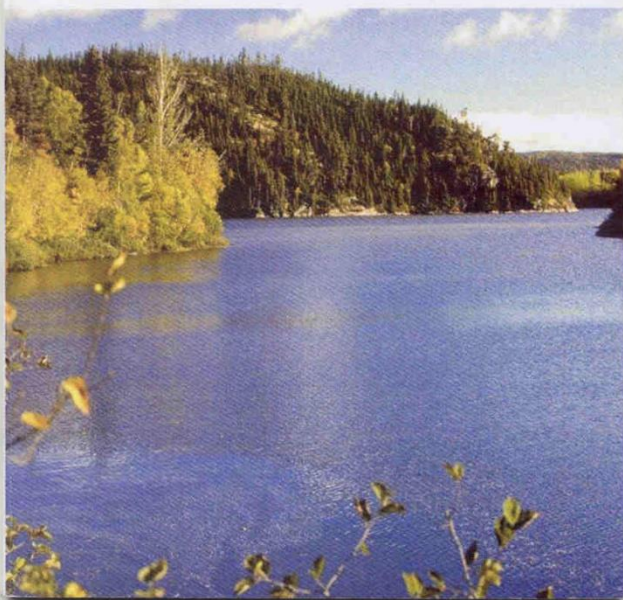

ПРИРОДА И ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ КАЗАХСТАНА

**ВОДНЫЕ РЕСУРСЫ
КАЗАХСТАНА**

И ИХ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ

1998 • 2003

**ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖАНУАРЛАР
ӘЛЕМІ 2003**

**ЖИВОТНЫЙ
МИР 1998**

КАЗАХСТАНА

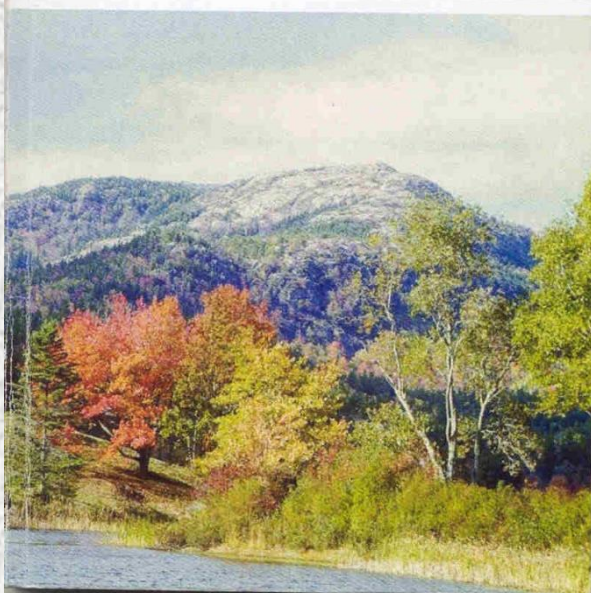

ПРИРОДА И ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ КАЗАХСТАНА

ФЛОРА, РАСТИТЕЛЬНОСТЬ
И РАСТИТЕЛЬНЫЕ
РЕСУРСЫ

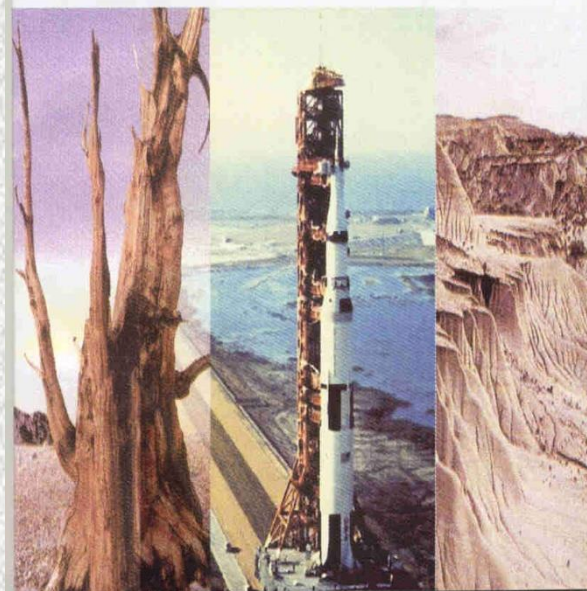
КАЗАХСТАНА

1981 • 1997

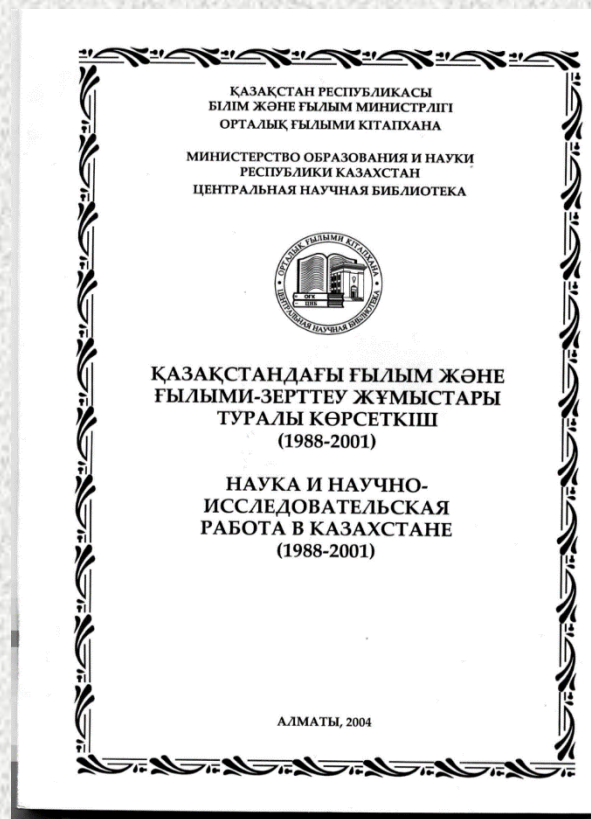
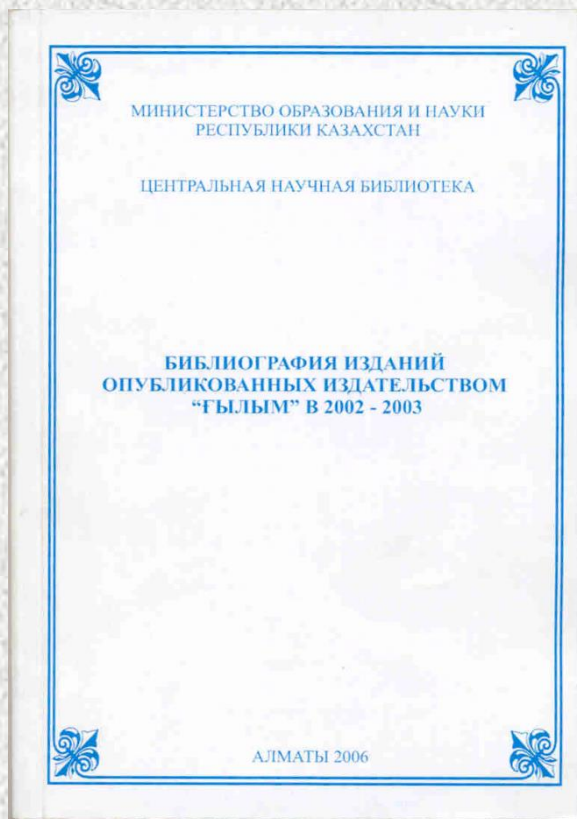

ЭКОЛОГИЯ **КАЗАХСТАНА,**
ЕЁ СОСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМЫ

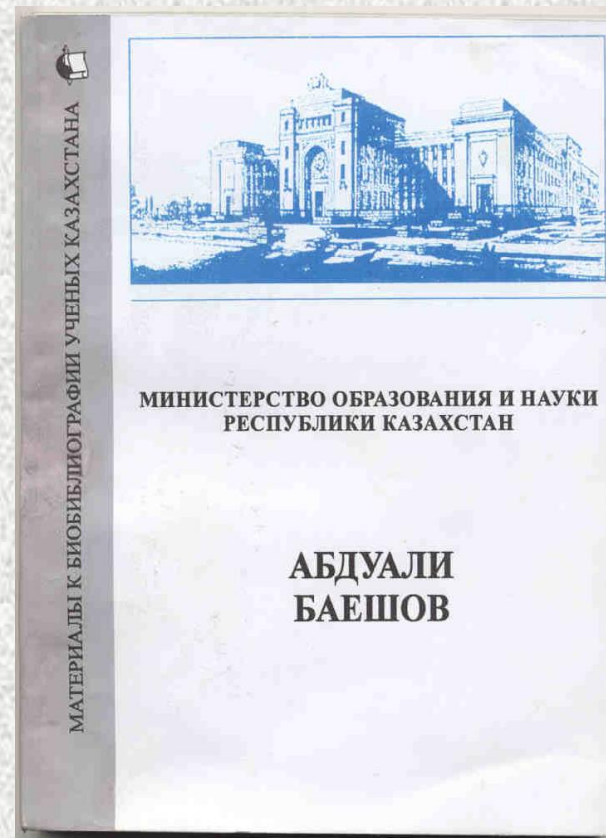
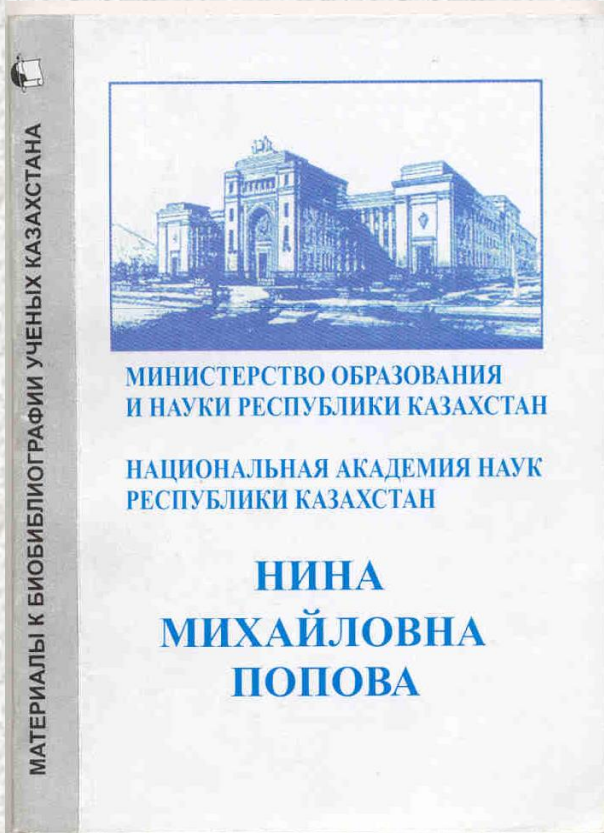
1998 • 2001

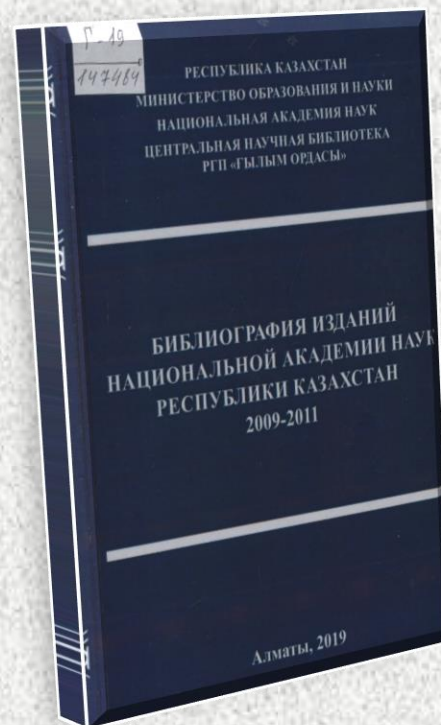
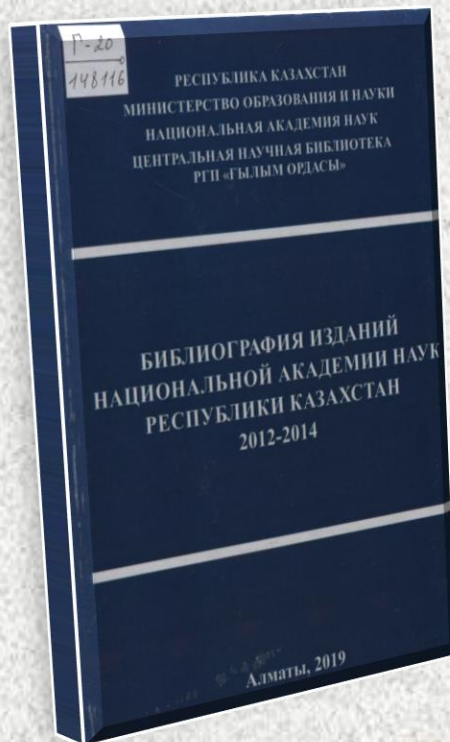
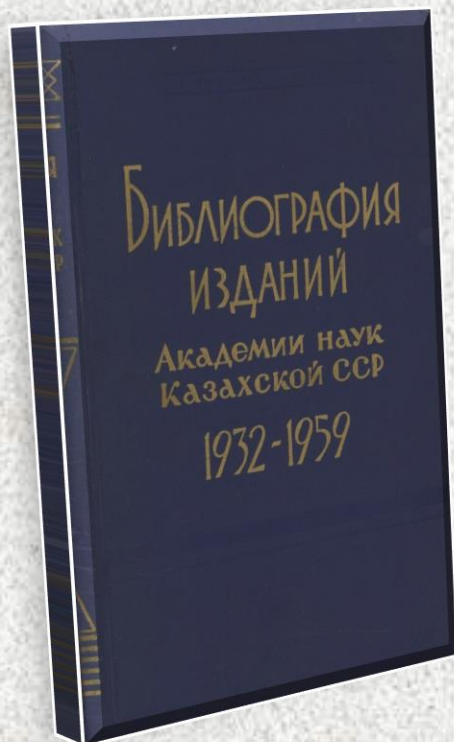
НАУКА И НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКАЯ РАБОТА В КАЗАХСТАНЕ

Биобиблиография ученых Казахстана

Орталық ғылыми кітапхананың библиографиялық көрсеткіштері

ИСТОРИЯ КАЗАХСТАНА ДОРЕВОЛЮЦИОННЫЙ ПЕРИОД

Аннотированный библиографический указатель
казахских русских книг и рукописей, хранящихся
в фондах Центральной научной библиотеки

том I

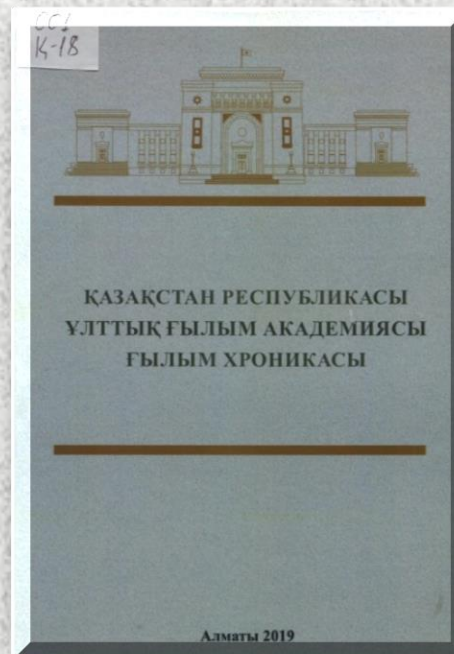
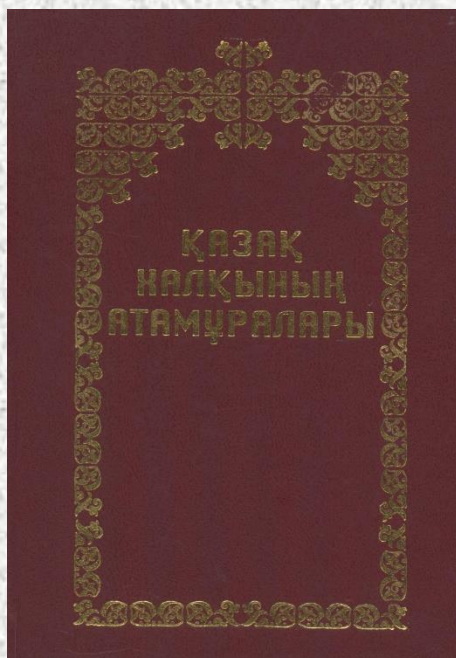
ИСТОРИЯ КАЗАХСТАНА ДОРЕВОЛЮЦИОННЫЙ ПЕРИОД

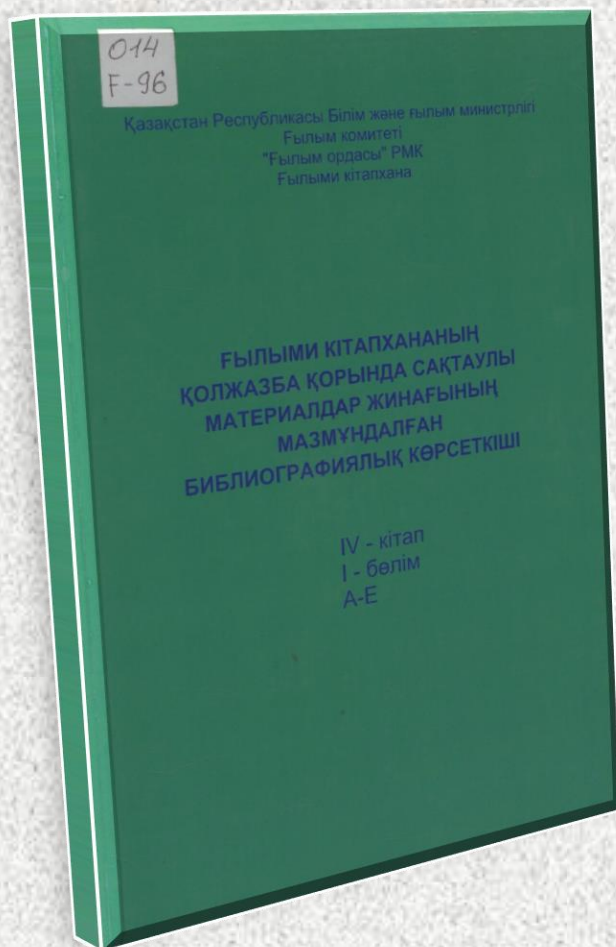
Аннотированный библиографический указатель
казахских русских книг и рукописей, хранящихся
в фондах Центральной научной библиотеки

том II

Кітапхана – даналық қазынасы, мәдени мұра

**2012-2014 жж.
Гранттық жобасымен
сирек кітаптар мен
қолжазбалар қорының
материалдары
бойынша шығарылған
басылымдар**

Хандар шежіресі XVII – XVIII ғғ
Родословная ханов XVII – XVIII вв

СТРАНИЦЫ ИСТОРИИ ДНБ

Здание **Академии наук Казахской ССР**, построенное в **1948-1957 гг.** является памятником архитектуры. Занесено в «Государственный список памятников истории и культуры Казахской ССР республиканского значения» (**Постановление Совета Министров КазССР от 26 января 1982 г. № 38**) и находится под охраной государства.

Исключительная заслуга возведения главного штаба науки республики принадлежит первому президенту АН Канышу Имантаевичу Сатпаеву. К.И. Сатпаев занимался разработкой и формулировкой основных положений развития Академии в целом и отдельных ее научных учреждений в будущем, в частности, вопросом территориального размещения всего комплекса. Каныш Имантаевич предполагал, чтобы здание Академии отражало величие человеческой мысли, масштабность задач науки в республике.

Центральная научная библиотека, занимающая два павильона комплекса с типовыми помещениями-книгохранилищами разместилась в правом крыле здания.

В настоящее время в комплексе зданий функционируют РГП «Ғылым ордасы», в состав которой входят Центральная научная библиотека, Музей археологии, Музей природы, Музей редких книг, Музей истории казахстанской науки, ОО «Национальная Академия наук», ГУ «Мемориальный музей академика К.И.Сатпаева», научно-исследовательские организации.

На месте будущего книгохранилища, 1976 г.

Директора ЦНБ

Директор Центральной научной библиотеки
с 1946 г. по 1949 г.
Рейдер Сарра Моисеевна

Директор Центральной научной библиотеки
с 1949 г. по 1957 г.
Жизневский Федор Васильевич

Директор Центральной научной библиотеки
с 1957 г. по 1987 г.
Ахмедова Нурхан Батишевна
д. э. н., профессор

Директора ЦНБ

Директор Центральной научной библиотеки
с 1987 - 2011

Абугалиева Кульжихан
Кульшариповна

«Ғылым ордасы» РМК
Орталық ғылыми кітапхана меңгерушісі (2011-2021ж.)
Қаймақбаева Қарлығаш Ескендірқызы

С 2021 года заведующая ЦНБ Исаканова Светлана Шаймуратовна

Сатпаев К.И. и Ахмедова Н.Б.

Читатели и специалисты библиотеки на юбилее С. Муканова

Специалисты ЦНБ с участниками конференции писателей
стран Азии, Африки и Латинской Америки, 1974 г

Ахмедова Н.Б.

Зал естественно-научной литературы, 60-е годы

Выставки ЦНБ

Выставки ЦНБ

Выставки ЦНБ

Выставки ЦНБ

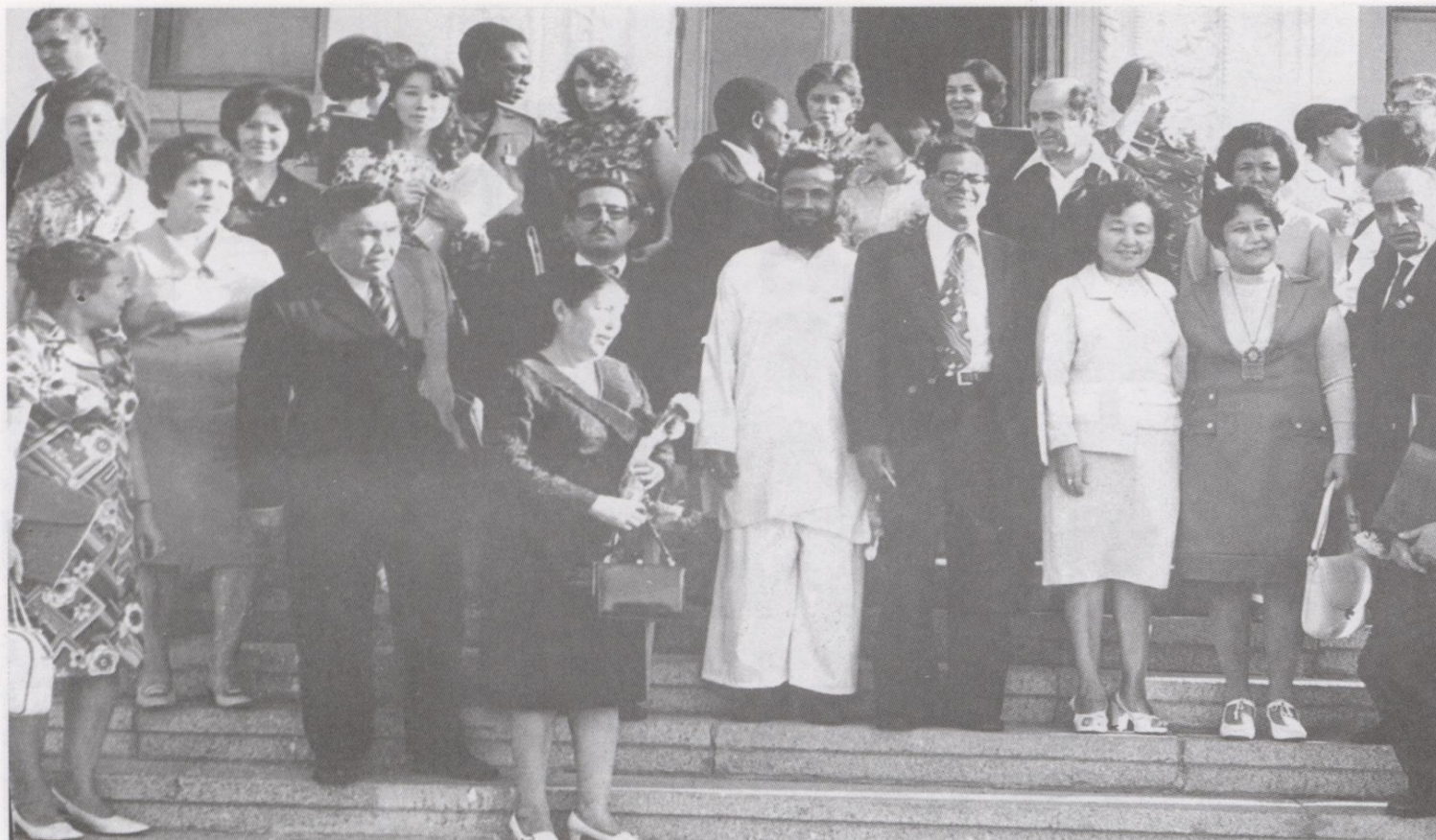
Выставки ЦНБ

Выставки ЦНБ

Выставки ЦНБ

Специалисты ЦНБ с участниками конференции писателей
стран Азии, Африки и Латинской Америки, 1974 г

Фонды ЦНБ

Абонемент библиотеки, 60-е годы

Читальный зал

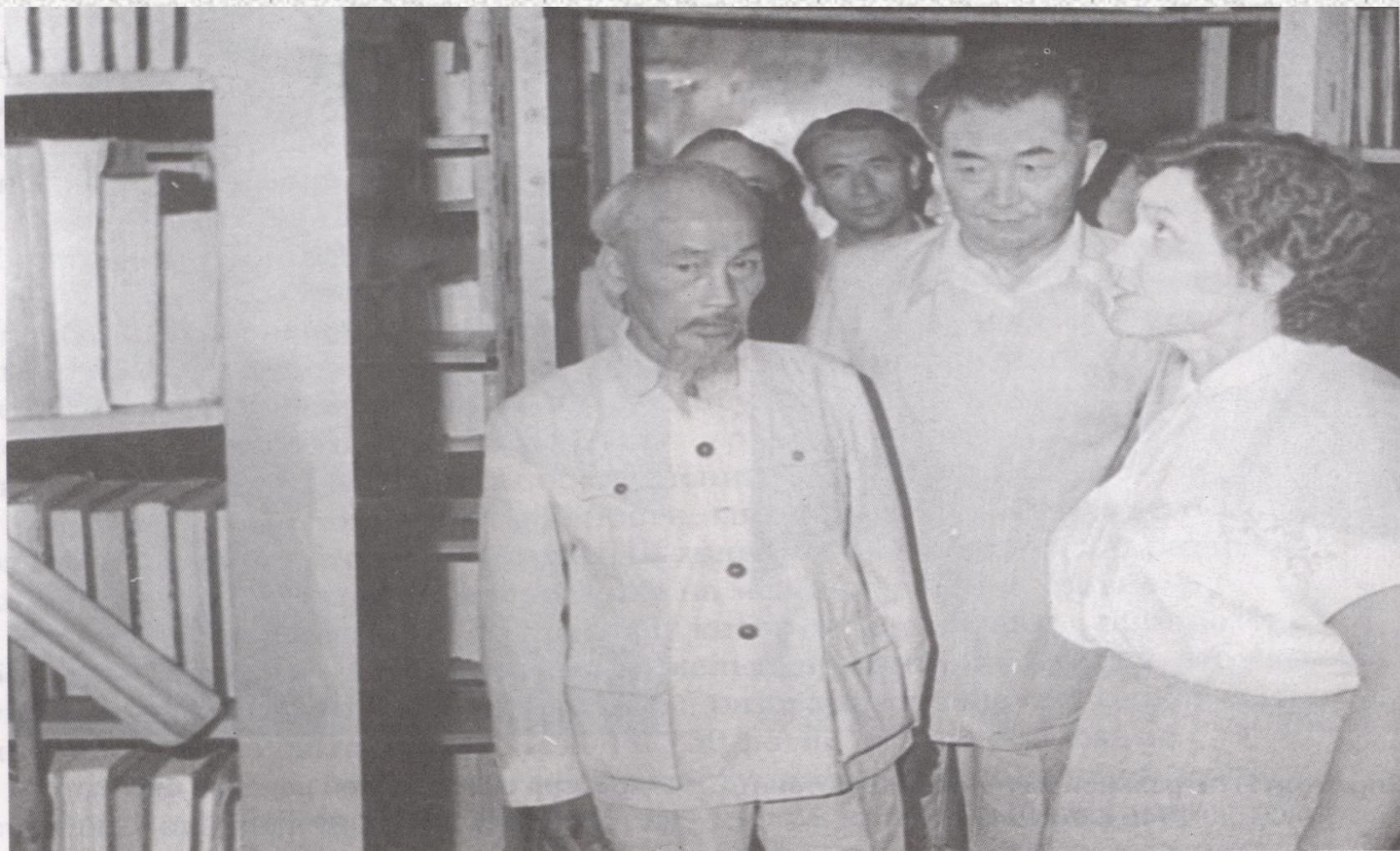
Читальный зал

Зал каталогов.

Абонемент.

Президент Демократической республики Вьетнам Хо-Ши-Мин, Президент АН КазССР К. И. Сатпаев, академик АН КазССР Кенесбаев С. К., зам. директора библиотеки Клименко К. М. в Центральной научной библиотеке (июль, 1959 г.)

Ахмедова Н.Б. и Абугалшева К.К.

Коллектив ЦНБ

Коллектив ЦНБ

Коллектив ЦНБ

Коллектив ЦНБ

Коллектив ЦНБ

Коллектив ЦНБ

Орталық ғылыми кітапхана қызметкерлері. 1976 ж.

Коллектив ЦНБ 2007 г.

Коллектив ЦНБ 2012 г.